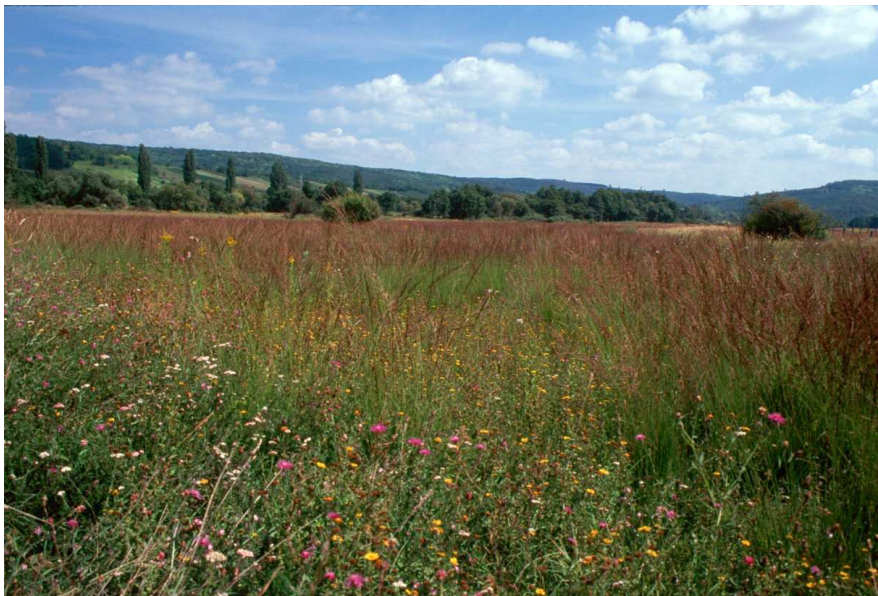

A Látrányi puszta (HUDD20058)

kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve

**Csopak
2014.**

Támogatási határozat azonosítója
1536230145

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth utca 16.
Telefon: +36 87 555 260
Fax: +36 87 555 261

Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.

8600 Siófok, Batthyány u. 1.
Tel.1.: 84 / 310-803
Tel.2.: 84 / 313-346
Fax: 84 / 317-002

Felelős tervező
Rozner György

Vezető szakértők
Petróczi Imre (természetvédelem)
Rozner György (agrár)

Közreműködő szakértők
Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.:
Dr. Molnár Gábor, Fekete-Páris Judit, Egerszegi Zita, Magyarfalvi Attila

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság:
Barcza Ákos, Barcza Gábor, Békássy Gábor, Dr. Cservenka Judit, Kenéz István, Korbély Barnabás,
Magyari Máté, Megyer Csaba, Mészáros András, Nagy Attila, dr. Nagy Lajos, Selyem Anikó,
Simon Pál, Sinka Gábor, Szabó Attila, Szerdahelyiné Bohák Mária, Szinai Péter, Tóth Szabolcs,
Vers József, Vókó László

© Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv.....	4
1. A terület azonosító adatai	5
1.1. Név.....	5
1.2. Azonosító kód.....	5
1.3. Kiterjedés.....	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek.....	5
1.4.1. Jelölő élőhelyek.....	5
1.4.2. Jelölő fajok	5
1.5. Érintett települések	6
1.6. Egyéb védettségi kategóriák.....	6
1.7. Tervezési és egyéb előírások	7
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv	7
1.7.2. Településrendezési eszközök	7
1.7.3. Körzeti erdőtervek és erdőtervek	7
1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és erdőtervek.....	7
1.7.5. Halgazdálkodási tervek	7
1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv	7
1.7.7. Egyéb tervek.....	7
1.7.8. Jogerős engedélyek	8
2. Veszélyeztető tényezők	8
3. Kezelési feladatok meghatározása	13
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése.....	13
3.2. Kezelési javaslatok	13
3.2.1. Élőhelyek kezelése	16
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés.....	25
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	25
3.2.4. Kutatás, monitorozás	25
3.2.5. Mellékletek.....	26
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében.....	28
3.3.1. Agrártámogatások	28
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	30
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	30
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	33
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	34

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Látrányi-puszta Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjKTT)
--------------------------------	--

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUDD20058
---------------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	981,4 ha
---------------------------------------	----------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- Mészkedvelő üde láp- és sásrétek 7230
- Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei 6440
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) 91E0
- Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) 6510
- Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai 6430
- Meszes lápok télisással *Cladium mariscus* és a *Caricion davallianae* fajaival 7210
- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) 6410
- Pannon homoki gyepek 6260

1.4.2. Jelölő fajok

- Nagy hasascsig (*Vertigo moulinsiana*)
- Vértű-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)
- Díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*)
- Mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
- Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
- Vidra (*Lutra lutra*)

1.4.3. Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű élőhelyek/Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű fajok

3150 - Eutróf sekély tavak és holtmedrek hínárja

3270 - Ártéri ruderalis magaskórós

5130 - Borókásódó száraz gyepek

1.5. Érintett települések

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

Település	Érintett terület (ha)	Település területének érintettsége (%)
Somogy megye, Balatonlelle	352	36
Somogy megye, Balatonszemes	150	15
Somogy megye, Látrány	479	49

1.6. Egyéb védeltségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Kiterjedés	Védetté nyilvánító jogszabály száma
Természet védelmi terület		Látrányi-puszta természetvédelmi terület	206,9 ha	8/1992. (III. 25.) KTM rendelet
Natura 2000	HUDD10012	Balatoni berkek	8648,91 ha	275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet

Országos ökológiai hálózat övezete: a tervezési terület 100 %-ban a hálózat magterület övezetének része.

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

A tervezési területére vonatkozóan nem rendelkezünk miniszteri rendelettel elfogadott természetvédelmi kezelési tervvel. A Látrányi-puszta természetvédelmi kezelési terve ugyan már korábban elkészült, azonban az egyeztetések még nem zárultak le, illetve nem került kihirdetésre.

1.7.2. Településrendezési eszközök

- Balatonszemes Községi Önkormányzat képviselő-testületének 12 / 2010. (v. 17.) rendelete a Balatonszemes Község bel-es külterület helyi építési szabályzatának és szabályozási tervének megállapításáról (Kihirdetve: 2010. május 17-én, Hatályos: 2010. július 17-től)
- Balatonlelle Város helyi építész szabályzatáról szóló 11/2013.(VII.30.) önkormányzati rendelet
- Látrány község településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2004)
  - Módosította a 14/2008 (XII.01.) Önk. rendelet és a 100/2008 (XII.01.) Önk. határozat. Elfogadva 2008.12.01-én.

1.7.3. Körzeti erdőtervek és erdőtervek

- Somogyvári erdőtervezési körzet körzeti erdőterve 2002.01.01-2012.01.01.
- Zamárdi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve 5264/2011 (Érvényes: 2012.01.01-2022.12.31.)

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és erdőtervek

- Körzeti Vadgazdálkodási Terv (érvényes: 2007-2017)
- Földtulajdonosok és Természetbarátok Látrányi Vadászegyesülete vadgazdálkodási terve (érvényes: 2007-2017)

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

- A tervezési területet érintő halgazdálkodási terv nincs.

1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv

- 4-2 Balaton alegység vízyűjtő-gazdálkodási terve.

1.7.7. Egyéb tervek

- A Balaton Régió részletes fejlesztési terve, 2007-2013 (2006.)
- Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Hosszú Távú Területfejlesztési Koncepció 2020-ig (2009.)
- Somogy Megye Környezetvédelmi Programja (2009)

- Fonyódi Kistérség Többcélú Társulása környezetvédelmi programja 2010-2015. közötti időszakra készítette: Balatoni Integrációs Kft. 2010.

1.7.8. Jogerős engedélyek

A tervezési területet érintő jogerős engedélyről nincs ismeretünk.

Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A02.01	Gazdálkodás intenzívebbé válása	M	20	A terület egy részén (6410, 6440, 7210, 7230 élőhelyeken) intenzív legeltetés folyik (gyakran téli időszakban is). A nagyterületű villanypásztoros legeltetés ellenőrizetlen állatmozgást okoz, az állatok a legjobb gyepminőségű területeket túllegelik és tapossák. A gyenge hozamú homoki gyepeken (6260) kiegészítő takarmányozást alkalmaznak, ami gyomosít, a megnövekedett szervesanyag mennyiség pedig átalakítja a növényzetet.
A02.03	Gyepterület átalakítása szántóvá	M	15	Közvetlenül a Natura 2000 földhivatali bejegyzések előtt (2007-ben) jelentős gyepterületen hajtottak végre művelési ág váltást. Ezen túlmenően több, évtizedek óta gyepeként hasznosított terület van jelenleg is szántó művelési ágban, amelyeknél az újbóli szántóföldi művelésbe vétele reális veszély (5130, 6260).
A03.03	Kaszálás felhagyása, hiánya	H	40	A mezőgazdasági termelés visszaszorulása a gyepterületek (6230, 6440, 6430, 7210, 6410) gazdasági leromlásához vezet (nádasosodás, cserjésedés, adventív fajok terjedése).
A04.01	Intenzív legeltetés	M	20	A terület egy részén (6410, 6440, 7210, 7230 élőhelyeken) intenzív legeltetés folyik (gyakran téli időszakban is). A nagyterületű villanypásztoros legeltetés ellenőrizetlen állatmozgást okoz, az állatok a legjobb gyepminőségű területeket túllegelik és tapossák. A gyenge hozamú homoki gyepeken (6260) kiegészítő takarmányozást alkalmaznak, ami gyomosít, a megnövekedett szervesanyag mennyiség pedig átalakítja a növényzetet.

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A04.03	Pásztorkodás felhagyása,	H	50	A gyepterületek (6230, 6440, 6430, 7210, 6410) jelentős részén a kezelés teljes hiányzik. A korábban legelőként kezelt területeket legeltetéssel kellene kezelni, azonban a térségben erre alkalmas állatállomány jelenleg nem elegendő.
B01	Erdőtelepítés	L	30	Az állattartás csökkenésével a feleslegessé vált gyepterületeken jelentkezik erős erdősítési szándék (7230, 644, 7210)
D01.02	Autópályák, autóutak, fő- és mellékutak	L	5	Az M7 autópálya forgalma és a területen áthaladó 67-es számú főút, valamint a mellékutak okozhatnak zavarást (7230, 644, 7210) (pl. költőterületek áthelyeződését okozza stb.)
E03	Szemét, hulladék	M	10	A terület (7230, 644, 7210) közvetlenül érintkezik települési részekkel, ahol jellemző, hogy a kertekben keletkezett zöldhulladékot és esetenként kommunális hulladékot is, a szomszédos „berekbe” hordják a környékbbeliek. A terület néhány pontján található építési törmelék lerakás is.
F03.01.01	Vadak károkozása (túltartott vadállomány)	L	50	Helyenként, elsősorban vizes élőhelyeken és gyepeken (7230, 644, 7210) tapasztalható jelentősebb vaddisznó túsás.
H01	Felszíni vizek szennyezése	M	30	Nagyobb esőzések nyomán jelentős mennyiségű talaj mosódik be a Tetves patakba a környező szántóföldekről, ezért számolni kell az így bekerülő vegyszerek hatásával. Ezen kívül az Irma-pusztai halastavak vízminőségre gyakorolt hatása is számottevő.
I01	Idegenhonos inváziós fajok	H	50	A kezeletlenség miatt a gyepterületeket (6230, 6440, 6430, 7210, 6410, 6260) súlyosan veszélyeztetik az inváziós fajok, jellemzően a A kezeletlenség miatt a gyepterületeket (6230, 6440, 6430, 7210, 6410, 6260) súlyosan veszélyeztetik az inváziós fajok, jellemzően a két aranyvessző faj (<i>Solidago gigantea</i> , <i>Solidago canadensis</i>) és a selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>) terjed, de a fásszárúak közül jelen van a bálványfa (<i>Alianthus altissima</i>), a zöld juhar (<i>Acer negundo</i>), az akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>), a szárazabb részekben az ezüstfa (<i>Elaeagnus angustifolia</i>) is.

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
I02	Problémát jelentő őshonos fajok	M	30	A nem kezelt gyepterületeken megfigyelhető olyan őshonos fajok nemkívánatos terjedése, mint a nád (<i>Phragmites australis</i>) és a télisás (<i>Cladium mariscus</i>), ami értékes élőhelyek átalakulásához, védett fajok eltűnéséhez vezethet. (6230, 6440, 6430, 7210, 6410).
J01.01	Leégés	M	50	A tűz kialakulásának veszélyét növeli, hogy a terület közvetlenül érintkezik települési részekkel (nyaralótelkekkel), ahol rendszeres az avar és kerti hulladék égetése. A tüzesetek esetében gyakori a szándékosság, részben a kialakult illegális személtelakások felgyújtása, részben a „gazos területek rendbetétele” miatt gyújtogatnak (6230, 6440, 6430, 7210, 6410).
J02.03	Csatornázás és vízelvezetés	M	30	A területen több helyen láthatóak a vízlevezetési és kiszáritási folyamatok jelei. Az értékes láprétek fajai mind nagyon érzékenyek az élőhely vízmennyiségére és minőségére. Különösen a magassásosok, mocsárrétek, láprétek és kiszáradó láprétek (6230, 6440, 6430, 7210, 6410) esetében kell biztosítani legalább időszakosan a vizet.
J02.05.02	Belvízviszonyok megváltoztatása	M	30	Egyes területrészek (6230, 6440, 6430, 7210, 6410, 3150) a időszakosan jelentkező belvizeket a gazdálkodók levezetik, ami negatívan befolyásolja a vizes élőhelyek vízkészletét és veszélyeztetik a vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>) állományokat.
J03.02	Élőhelyi-összeköttetések (konnektivitás) csökkenése emberi hatásra	M	10	Az M7 autópálya kettészeli a területet. Annak ellenére, hogy létesültek vad és ökológiai átjárók, az elválasztott területrészek közötti kapcsolat csak részleges.
K01.03	Kiszáradás	H	70	Hosszabb aszályos periódusokban akár a teljes kiszáradás is előfordulhat, ami a terület vízhez, vagy vizes élőhelyekhez kötődő fajait - vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>) és a mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>) - súlyosan veszélyezteti
K02.01	Fajösszetétel változás, szukcesszió	M	100	A kezelés hiánya miatt, egyes területrészek (6230, 6440, 6430, 7210, 6410 és a 6260 gyepterületeken a cserjésedés és erdősülés jelentkezik.

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
M01.02	Aszály és csapadékmennyiség csökkenés	H	100	Az egyre gyakoribbá és hosszabbá váló aszályos periódusok veszélyeztetik a vizes élőhelyekhez kötődő társulásokat (6230, 6440, 6430, 7210, 6410) segítik a szukcessziót és az adventív fajok terjedését. Az egyes víztestek, csatornák (3150) kiszáradása súlyosan veszélyezteti a mocsári teknős, kétéltű- és halállományokat.

2.táblázat: A tervezési terület potenciális veszélyeztető tényezői

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A01	Földművelés	M	10	A területen korábban felszántott gyepterületeken intenzív szántóföldi gazdálkodás folyik, ami műtrágya és vegyszer terheléssel veszélyezteti a területet.
C01	Bányászat és külszíni fejtés	M	10	Az anyagnyerés illegális formái potenciálisa veszélyeztetik a területet. Az elmúlt években ugyan nem volt tapasztalható, azonban veszélyforrásként számottevő az illegális homok kitermelés a 6260 élőhelyeken.
G01.03.	Motoros járművel végzett tevékenység	M	10	A terület közvetlen szomszédságában motocross pálya található illetve közel van a Somogybabodi off-road pálya is. Az elmúlt években ugyan nem volt tapasztalható, de korábban rendszeresen előfordult terepmotorozás és autózás is a területen, elsősorban a 6250 élőhelyeken.

2. Kezelési feladatok meghatározása

2.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok:

A terület fő célkitűzései:

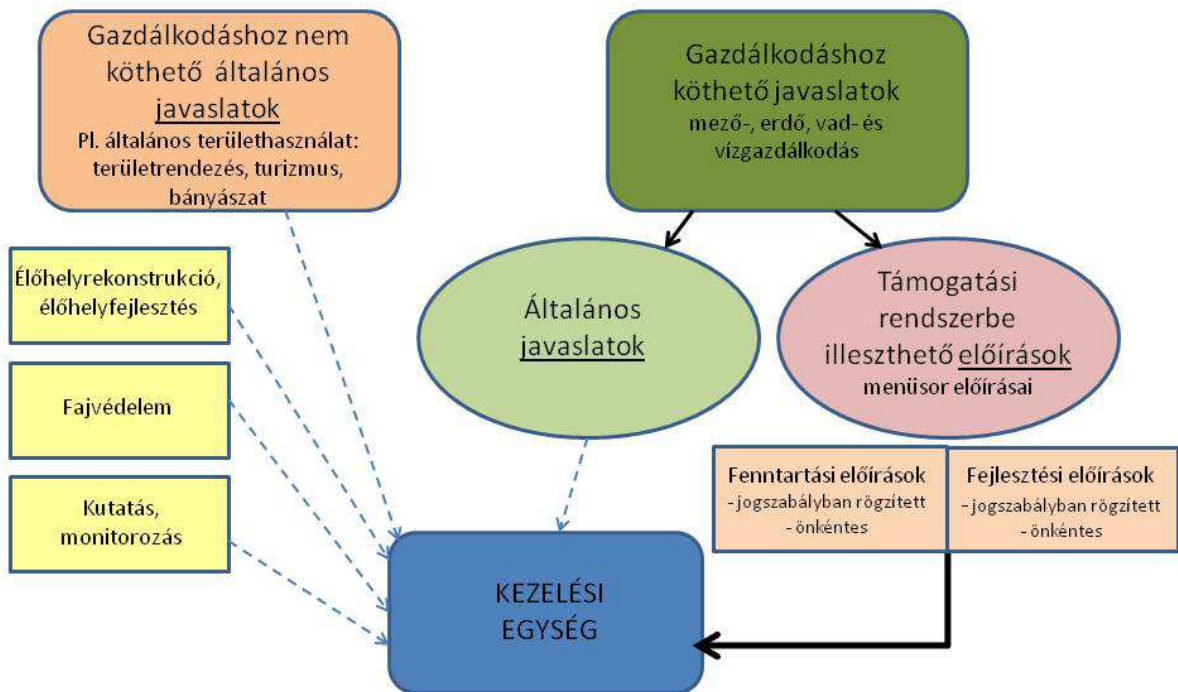
- A területen élő védett és fokozottan védett fajok által is reprezentált, hazai és közösségi szinten is egyedülálló természetes és természetszerű élőhelyek megőrzése, fenntartása, különös tekintettel a Mészkevelő üde láp- és sásrétek 7230, Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei 6440, Meszes lápok télisással *Cladium mariscus* és a *Caricion davallianae* fajaival 7210, Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) 6410 és a különösen értékes Pannon homoki gyepek 6260 tekintetében.
- A területen előforduló védett növény- és állatfajok állományának, egyedszámának, populációi életképességének megőrzése, különös tekintettel a nagy hasascsiga (*Vertigo moulinsiana*), a vérfű-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*), a díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*), a mocsári teknős (*Emys orbicularis*), a vöröshasú unka (*Bombina bombina*) és a vidra (*Lutra lutra*) állományaira.
- A természetes és természetszerű élőhelyek megőrzése, fenntartása, a természetvédelmi szempontból megfelelő gazdálkodás és használat kialakításával.
- Hosszú távon a területre jellemző, őshonos fafajokból álló, természetes szerkezetű erdőállományok kialakítása és az idegen honos fafajok kiszorítása a cél.
- A természetvédelmi terület erdészeti gazdálkodásának a legfontosabb célkitűzése a tájidegen fafajok teljes kiszorítása a területről, és helyükre a termőhelynek megfelelő homokpuszta gyeptársulásainak, illetőleg erdőtársulásainak mozaikszerű rekonstrukciója, a jellegzetes homokpusztai látkép kialakítása a tájra honos fafajokból álló facsoportokkal. Ez az erdőtervezett területek terén is a nem teljesen zárt, akár 50 % alatti záródású erdő kialakítását is jelentheti. A tájidegen fafajok teljes visszaszorítása a nem erdőtervezett területekről az akác, stb. facsoportok eltüntetését is magában foglalja, illetőleg teljes erdőrészeket fajtacserejét, vagy homokpusztává alakítását.

2.2. Kezelési javaslatok

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott előírás-javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírás-javaslatok, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az előírás-javaslatok a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

1. ábra: Kezelési intézkedések rendszere

A fenntartási tervben szereplő javaslatok meghatározása az élőhelytípusok alapján történt. A faj- vagy élőhelyvédelmi szempontból azonos kezelést igénylő területegységeket a terv ún. kezelési egységként határolja le és jeleníti meg a 3.2.5.2 sz. fejezet térképmellékleteiben valamint a 3.2.1. fejezetben.

Ebben a fejezetben meghatározásra kerültek elsőként a **gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok**, majd a **gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok** is, amelyek valamennyi érintett kezelési egységen ajánlottak. Ezt követően a kezelési egységeknél már csak azok a javaslatok jelennek meg, amelyek az általános javaslatokon felül kimondottan csak az adott kezelési egységhez kötődnek.

Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

- A tervezési terület egészére nézve természetvédelmi szempontból javasolt intézkedéseket hozni a gyepterületeket vagy erdőterületeket érintő tüzek kialakulásának, az illegális hulladék elhelyezésének elkerülése, az illegális bányászat, valamint a technikai sportok kizárása érdekében.
- A megmaradt vizes élőhelyek természetesnek megfelelő vízellátását biztosítani kell különös tekintettel a terület Lellei-berek és Látrányi puszta részein.

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Erdőgazdálkodás

- A jelenlegi, nagyobb részt idegenhonos fajokból álló erdőket hosszú távon őshonos fafajokból álló, a termőhelynek megfelelő erdőkké kell alakítani. Az erdők felújítása során csak a területen őshonos fafajok magvetése, csemetézése engedhető. Az erdősítésben használt szaporítóanyag (mag, csemete) tájegységi (Külső-Somogy) származású legyen.
- A kitermelt faanyag jó természetességi állapotú gyepeken keresztül való szállítását és ezeken az élőhelyeken való depózását kerülni kell, amennyiben a gyepeket érinti a fenti folyamat, úgy a gyepek helyreállításáról (faanyag, kéreg, fűrészpor maradéktalan elszállítása, talaj elegyenetése) gondoskodni kell.
- A cserjeszintek és az erőszéli cserjés sávok megtartása madár fészkelőhelyek szempontjából kívánatos.
- Idős, odvas, valamint álló és dőlt holtfa állomány megtartása a jelölő társulásokban.
- A gyepek élőhelytípusok arányának fenntartása érdekében, a gyepek erdősítését kerülni kell, tehát a gyepek művelési ágú területeken nem kívánatos az erdősítés.

Vadgazdálkodás:

- A Natura 2000-es élőhelyek jó természeti állapotban való fennmaradásával összeegyeztethető, azoknak alárendelt vadgazdálkodás folytatható.
- A tervezési területen vadászattal kapcsolatos berendezések (szóró, szózó, dagonya, vadetető, tároló stb.) elhelyezését kerülni kell.

Gyepgazdálkodás:

- A gyepek művelési ágú területeken művelési ág váltás nem engedélyezhető.
- A gyepterületek jó természeti állapotot fenn kell tartani, illetve helyre kell állítani. A spontán erdősülés csak a közösségi jelentőséggel bíró fajok példányainak megjelenésére korlátozva jelenhet meg mintegy fás legelő felé történő átalakulás célállományaként. Egyéb spontán erdősülést meg kell akadályozni különösen irtani kell a bálványfát (*Ailanthus altissima*) a zöld juhart (*Acer negundo*) és az akácosodást (*Robinia pseudoacacia*), de a becserjésedést is fel kell számolni.
- A gyepek élőhelytípusok fokozódó cserjésedését a gyepterületek extenzív legeltetésével és/vagy cserjeirtással szükséges megakadályozni.
- - Az invazív és az erősen terjedő, idegenhonos gyomok, így különösen a magas aranyvesző (*Solidago gigantea*) és a selyemkóró (*Asclepias syriaca*) visszaszorítása aktív kezeléssel.

2.2.1. Élőhelyek kezelése

1 KE (szántók, parlagok)

Érintett élőhelyek:

T1	Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák
OC	Jellegtelen száraz és félszáraz gyepek

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- SZ03 A betakarítást követően tarlóhántás, illetve tarlóápolás kötelező.
- SZ19 Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett.
- SZ21 Légi kivitelezésű növényvédelem és tápanyag-utánpótlás tilos.
- SZ22 Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek alkalmazása tilos.
- SZ43 Fás szárú és lágyszárú energetikai ültetvény telepítése tilos.

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Természetvédelmi szempontból mindenképpen előnyös lenne a tervezési területen a szántó művelésű területek gyepké alakítása. Több szántóművelési ágú területet évtizedek óta nem szántanak, ezeken a gyepesedés előrehaladott. Ezeken a területeken a gyep művelés fenntartása kívánatos.

A jelenleg szántóként művelt területeken intenzív szántóföldi művelés felhagyása és a gyepesítés fontos rekonstrukciós cél. Ennek érdekében bármelyik alábbiakban felsorolt megoldás támogatható:

- SZ52 Szántó füves élőhelyé alakítása gyeptelepítéssel.
- SZ53 Szántó füves élőhelyé alakítása spontán felhagyással.
- SZ55 Szántó füves élőhelyé alakítása, lucerna kultúrát követő spontán gyepesedéssel.

2 KE (halastavak)

Érintett élőhelyek:

U9	Állóvizek
B1a	Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- V07 A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsodása tilos.
- V14 A vízi növényzet és a part menti növényzet irtása (vágás, nádégetés, cserjék kivágása) tilos.
- V19 Idegenhonos halfajok visszaszorítása kötelező, idegenhonos halfaj telepítése tilos.
- V41 A learatott nád vizes élőhelyről történő kiszállításának nyomvonalát működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetve kell kialakítani.
- V42 A nádaratás megkezdése előtt 48 órával a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot értesíteni kell.
- V45 November 1. és február 15. között lehet nádaratást folytatni, a mindenkori időjárási és talajviszonyok figyelembe vételével.
- V51 A nádas minimum 30-40%-át nem szabad learatni.
- V57 A betakarítás során a nád rizómájának megsértését kerülni kell.
- VA03 A területen szőrő, vadetető, szózó nem létesíthető.

3 KE (idegenhonos fafajú erdőtervezett erdők)

Érintett erdőrészek: Balatonszemes 10A, 10B, Látrány 6D, 6L, 6H, 6K, 7C, 7D, 7M, 9A, 9B, 9C

Érintett élőhelyek:

S1	Akácültetvények
S4	Ültetett erdei- és feketefenyvesek
S6	Nem őshonos fajok spontán állományai

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a következő jogszabályok tartalmazzák:

- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet
- Zamárdi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve 5264/2011 (Érvényes: 2012.01.01-2022.12.31.)
- Somogyvári erdőtervezési körzet körzeti erdőterve 2002.01.01-2012.01.01.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- E06 Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése.
- E08 Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).
- E09 A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki
- E12 A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása.
- E16 A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.
- E26 Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.
- E29 A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.
- E49 Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása.
- E51 Felújítás táj- és termőhelyhonos fafajokkal, illetve faállomány típusal.
- E54 Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása.
- E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.
- E72 Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, száruzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.
- E88 Fakitermelés csak augusztus 15. és február 28. között végezhető.
- VA01 Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A tervezési terület, de különösen a természetvédelmi terület erdészeti gazdálkodásának a legfontosabb célkitűzés a tájidegen fafajok teljes kiszorítása a területről, és helyükre a termőhelynek megfelelő homokpuszta gyeptársulásainak, illetve erdőtársulásainak mozaikszerű rekonstrukciója, a jellegzetes homokpusztai látkép kialakítása a tájra honos fafajokból álló facsoportokkal. Ez az erdőtervezett területek terén is a nem teljesen zárt, akár 50 % alatti záródású erdő kialakítását is jelentheti.

A tájidegen fafajok teljes visszaszorítása a nem erdőtervezett területekről az akác, stb. facsoportok eltüntetését is magában foglalja, illetve teljes erdőrészeket fafajcseréjét, vagy homokpusztává alakítását.

Legfontosabb feladat az akác és a bálványfa kiirtása a területről.

Ideális célkitűzés, hogy a jelenlévő erdőterületen a homoki tölgyesek (KST) erdőszyepp jellegű állományai álljanak.

Itt a nyílt homoki (pusztai) tölgyes (*Festuco rupicola*–*Quercetum roboris*) erdőszyepp jellegű, alacsony záródású, xerofil társulásainak kellene állnia, a homoki gyepekkel mozaikszerűen váltakozva. Állományalkotó fafaj a kocsányos tölgy (*Quercus robur*), jellemző elegyfa a fehérnyár (*Populus alba*), mezei juhar (*Acer campestre*), mezei szil (*Ulmus minor*), vadkörte (*Pyrus pyraeaster*), ezüst hárs (*Tilia tomentosa*), cser (*Quercus cerris*).

A fent leírt állományt fokozatosan, nagy odafigyeléssel lehet kialakítani, amely nem egyszerű és különösen nem olcsó kezelési feladat, de véghezvihető.

4 KE (honos fafajú erdőtervezett erdők)

Érintett erdőrészek: Látrány 6A, 6B, 6C, 6E, 6F, 6G, 6I, 6J, 7A, 7G, 7H, 7I

Érintett élőhelyek:

- RB Óshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők
RDb Óshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők
J5 Égerligetek (**Élőhely Natura 2000 kódja/neve: Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kóris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*) 91E0**)

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a következő jogszabályok tartalmazzák:

- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet
- Zamárdi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve 5264/2011 (Érvényes: 2012.01.01-2022.12.31.)
- Somogyvári erdőtervezési körzet körzeti erdőterve 2002.01.01-2012.01.01.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- E06 Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése.
E08 Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).
E09 A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki
E16 A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.
E26 Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.
E28 Óshonos fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámát (arányát) a lehetséges minimális szintre szorítása, illetve ehetőség szerinti teljes eltávolítása.
E37 Tájhonos fafajú állományok véghasználata során az idős állományban legalább 5% területi lefedettséget biztosító mikroélőhely visszahagyása, lehetőleg az idős állomány szerkezetét és összetételét is reprezentáló formájában.
E49 Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása.

- E51 Felújítás táj- és termőhelyhonos fajokkal, illetve faállomány típusal.
 E88 Fakitermelés csak augusztus 15. és február 28. között végezhető.
 VA01 Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

5 KE (Nem erdőtervezett erdők, facsoportok, erdősávok)

Érintett élőhelyek:

- RC Óshonos fajú keményfás jellegű erdők
 RDb Óshonos lombos fajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- E06 Idegenhonos fajok telepítésének mellőzése.
 E08 Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).
 E09 A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.
 E16 A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.
 E26 Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.
 E28 Óshonos fajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámát (arányát) a lehetséges minimális szintre szorítása, illetve ehetőség szerinti teljes eltávolítása.
 E37 Tájhonos fajú állományok véghasználat során az idős állományban legalább 5% területi lefedettséget biztosító mikroélőhely visszahagyása, lehetőleg az idős állomány szerkezetét és összetételét is reprezentáló formájában.
 E49 Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása.
 E51 Felújítás táj- és termőhelyhonos fajokkal, illetve faállomány típusal.
 E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fajok általa állományok terjeszkedésének megakadályozása.
 E88 Fakitermelés csak augusztus 15. és február 28. között végezhető.
 VA01 Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A tervezési terület, de különösen a természetvédelmi terület erdészeti gazdálkodásának a legfontosabb célkitűzés a tájidegen fajok teljes kiszorítása a területről, és helyükre a termőhelynek megfelelő homokpuszta gyeptársulásainak, illetőleg erdőtársulásainak mozaikszerű rekonstrukciója, a jellegzetes homokpusztai látkép kialakítása a tájra honos

fafajokból álló facsoportokkal. A tájidegen fajok teljes visszaszorítása a nem erdőtervezett területekről az akác, stb. facsoportok eltüntetését is magában foglalja, illetőleg teljes fajokcseréjét, vagy homokpusztává alakítását.

6 KE (Nádasok)

Érintett élőhelyek:

- B1a Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások
- B5 Nem zsombékoló magassásrétek
- P2a Üde és nedves cserjések

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- V07 A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsodása tilos.
- V14 A vízi növényzet és a part menti növényzet irtása (vágás, nádégetés, cserjék kivágása) tilos.
- V41 A learatott nád vizes élőhelyről történő kiszállításának nyomvonalát működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetve kell kialakítani.
- V42 A nádaratás megkezdése előtt 48 órával a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot értesíteni kell.
- V45 November 1. és február 15. között lehet nádaratást folytatni, a mindenkori időjárási és talajviszonyok figyelembe vételével.
- V51 A nádas minimum 30-40%-át nem szabad learatni.
- V57 A betakarítás során a nád rizómájának megsértését kerülni kell.
- E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.
- VA01 Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

7 KE (nedves gyepek)

Érintett élőhelyek:

- D34 Mocsárrétek (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: **6440 - Ártéri mocsárrétek**)
- B1b (B1bN) Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok (Télisásosok) Élőhely Natura 2000 kódja/neve: **7210* - Télisásosok**)
- B5 Nem zsombékoló magassásrétek
- B1a Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások
- P2a Üde és nedves cserjések
- B4 Lápi zsombékások, zsombék-semlyék komplexek (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: **7230 – Mészkedvelő (meszes talajú) üde láp és sásrétek**)
- D1 Meszes láprétek, rétlápok (Caricion duvallianae) (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: **7230 – Mészkedvelő (meszes talajú) üde láp és sásrétek**)

D5 (D5N) Patakparti és lápi magaskórósok (Élőhely Natura 2000 kódja/neve:
6410 – kékperjés láprétek)
OB Jellegtelen üde gyepek

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet tartalmazza.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- GY29 Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges
- GY31 A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell.
- GY34 Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni.
- GY44 A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
- GY45 A legeltetés április 24. és október 31. között lehetséges.
- GY48 Szakaszoló legeltetés esetén legeltetési terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.
- GY61 A gyepen legeléskizárt terület kialakítása szükséges, ami nem haladja meg a parcella 20%-át.
- GY107 Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező.
- GY110 A tisztító kaszálás legkorábbi időpontja: szeptember 1.
- GY117 Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
- GY122 A legeléskizárt területet a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetetten kell kialakítani.
- E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.
- V07 A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsodása tilos.
- V14 A vízi növényzet és a part menti növényzet irtása (vágás, nádégetés, cserjék kivágása) tilos.
- V45 November 1. és február 15. között lehet nádaratást folytatni, a mindenkori időjárási és talajviszonyok figyelembe vételével.
- V49 A nádas minimum 10-20%-át nem szabad learatni.
- V57 A betakarítás során a nád rizómájának megsértését kerülni kell.
- VA01 Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

8 KE (száraz és félszáraz gyepek)

Érintett élőhelyek:

H5b	Homoki sztyeprétek (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 6260 – Pannon homoki gyepek)
G1	Nyílt homokpusztagyepek Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 6260 – Pannon homoki gyepek)
P2b	Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (Élőhely Natura 2000 kódja/neve: 5130 - Borókásodó szárazgyepek)
OD	Lágyszárú özönfajok állományai
S6	Nem őshonos fafajok spontán állományai
OC	Jellegtelen száraz és félszáraz gyepek

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet tartalmazza.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

GY19	Legeltetéssel és szükség esetén tisztító kaszálással történő hasznosítás.
GY25	A területen lévő cserjék irtása és eltávolítása kötelező.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell.
GY34	Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájjidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni.
GY44	A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
GY45	A legeltetés április 24. és október 31. között lehetséges.
GY48	Szakaszoló legeltetés esetén legeltetési terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.
GY61	A gyepen legeléskizárt terület kialakítása szükséges, ami nem haladja meg a parcella 20%-át.
GY107	Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező.
GY110	A tisztító kaszálás legkorábbi időpontja: szeptember 1.
GY117	Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
GY122	A legeléskizárt területet a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetetten kell kialakítani.

- E08 Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).
- E09 A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.
- E67 Az idegenhonos és tájidegen fafajú szabad rendelkezésű erdők és fásítások felújítása nem kívánatos, azok más művelési ágban (pl. gyepterület) hasznosítandók.
- E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.
- VA01 Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

9 KE (telephelyek)

Érintett élőhelyek:

- U4 Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- GY26 Inváziós fásszárúak mechanikus irtása kötelező.
- GY107 Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező.
- E69 A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.

10 KE (illegális szántók)

Érintett élőhelyek:

- T1 Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet tartalmazza.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- SZ56 Mezőgazdasági földterület első erdősítése.
- SZ52 Szántó füves élőhelyé alakítása gyepterülettel.
- SZ55 Szántó füves élőhelyé alakítása, lucerna kultúrát követő spontán gyepezéssel.

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Az érintett területeken a gyepek művelését a művelési ágnak megfelelően helyre kell állítani és a továbbiakban a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet alapján kell kezelni.

A helyreállítás módja az önkéntesen választható előírások közül szabadon választható.

2.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

- A területen korábban stabil állománya volt az ürge (*Spermophilus citellus*), azonban a túl intenzívvé váló legeltetés hatására (téli legeltetés, az állatok itatása és kiegészítő takarmányozása az ürgetelep területén) az elmúlt 5-6 évben teljesen eltűnt a faj. Visszatelepítése feltétlenül indokolt lenne, amennyiben az érintett területen a faj számára megfelelő extenzív legeltetést biztosítani lehetne.
- A terület jelenleg szántó művelési ágú területein – különösen az évtizedek óta gyepeként hasznosított területeken – szorgalmazni és támogatni kell a művelési ág váltást és a gyepeként való hasznosítást.
- Az idegenhonos és tájidegen erdőállományokat (akác, erdeifenyő) mielőbb, de legkésőbb a vágásérettség elérése után, a termőhelynek megfelelő őshonos állományokra kell cserélni.

2.2.3. Fajvédelmi intézkedések

- A Látrányi pusztán a zanótboglárka (*Maculinea nausithous*), vérfüzboglárka (*Maculinea teleius*) valamint a lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*) érdekében az élőhelyül szolgáló láprétek megőrzését biztosítani kell. A kezelésüket elsősorban kaszálással kell biztosítani. A kaszálásukat a tápnövényül szolgáló fajok fejlődési ciklusához kell igazítani.
- A telepesen fészkelő madarak - a nagy kócsag (*Egretta alba*), a vörös gém (*Ardea purpurea*), a bölömbika (*Botaurus stellaris*), a kis kócsag (*Egretta garzetta*) – valamint a cigányréce (*Aythya nyroca*) érdekében, a terület Lellei-berek és az Irmapusztai halastavak részein, biztosítani kell a megfelelő vízszinteket. A nádaratást a fészektelepek figyelembevételével lehet végezni. A fészektelepek zavartalanságát biztosítani kell.
- A terület nyílt vizekkel rendelkező részein – elsősorban a Lellei-berekben - a réticsík (*Misgurnus fossilis*), a vöröshasú unka (*Bombina bombina*) és a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) állományai érdekében ezen víztestek halászati hasznosítása, minden toéépítés jellegű beavatkozás, mederkotrás stb. tilos. A víztesteket érintő minden beavatkozás csak természetvédelmi érdekből végezhető.

2.2.4. Kutatás, monitorozás

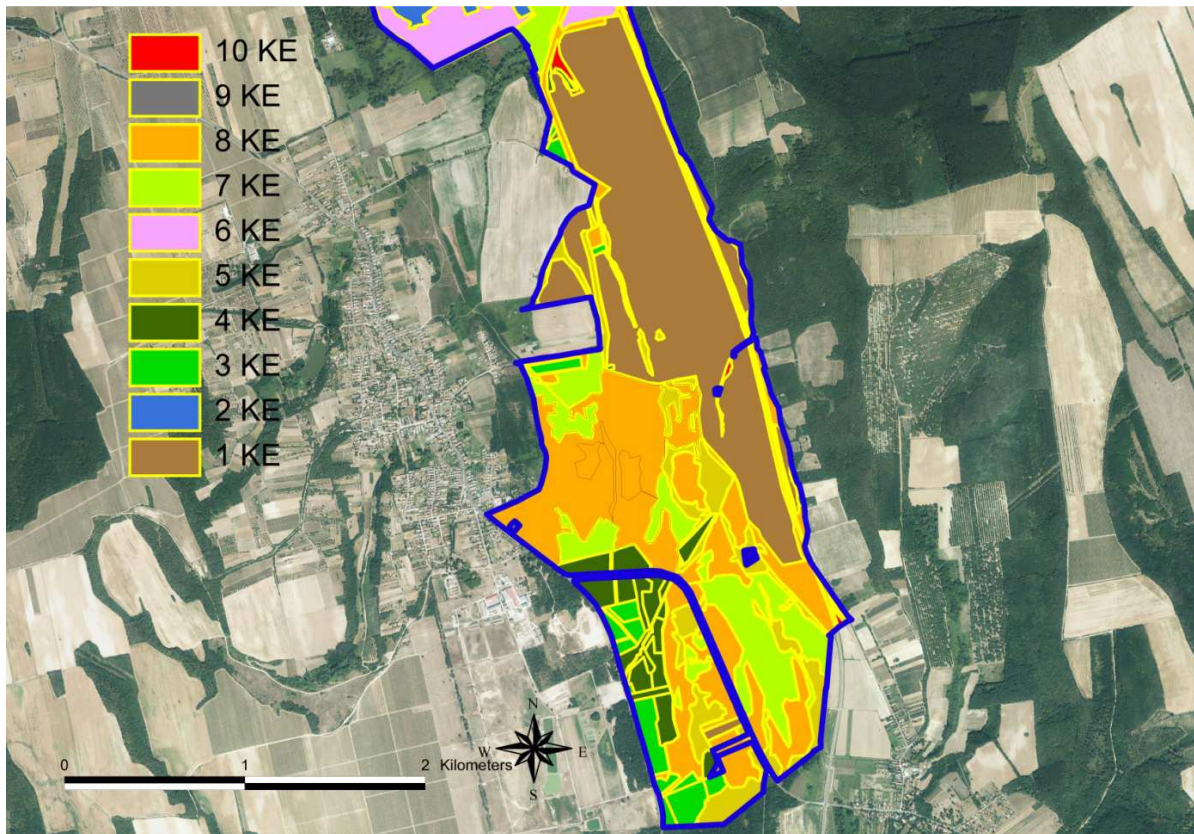
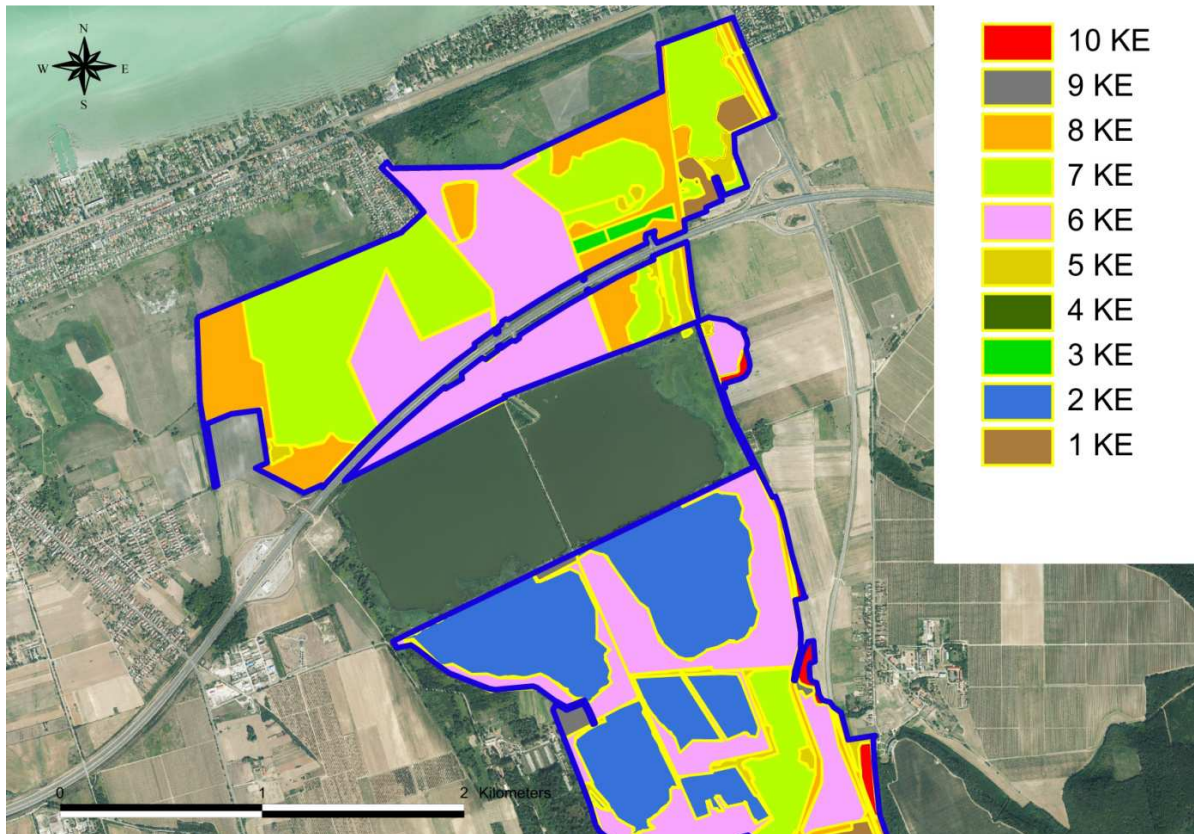
- A terület vegetációját korábban nem vizsgálták rendszeresen. Feltétlenül szükséges a jelölő társulások állapotának, kiterjedésének rendszeres nyomon követése, ezért célszerű lenne legalább 6 évenként felmérni azokat.
- Ugyan így fontos az adventív fajok vizsgálata is, mert ez befolyásolja az aktuálisan szükséges kezelések meghatározását. Ezeket a vizsgálatokat legalább 3 évenként el kell végezni.

2.2.5. Mellékletek

3.2.5.1. Kezelési egységek táblázata

Kezelési egység	Érintett ingatlanok (hrsz.)	Érintett MEPAR-blokk
1 KE (szántók, parlagok)	Balatonszemes 059/56,57,60; 061/15-8,13-18,20,22,24-36 Látrány 052/1; 054; 057;063; 065/1; 071/4,8; 073/1,2;074/4; 075; 077; 079; 084; 0105/5;0120/6; 0122/8,10; 0123/3,6,9; 0128; 0148; 0149;0151; 0165/4	
2 KE (halastavak)	Balatonlelle 0165/1	
3 KE (idegenhonos fafajú erdőtervezett erdők)	Balatonszemes 070/4 Látrány 034; 056; 0157; 0166/1,4; 0167	
4 KE (honos fafajú erdőtervezett erdők)	Látrány 063; 0143; 0154; 0166/1; 0167	
5 KE (nem erdőtervezett erdők, facsoportok, erdősávok)	Balatonszemes 059/55,59,60; 061/2,37-47; 068/1,6; 070/1,9; Balatonlelle 0186/38; 0196/29 Látrány 052/1; 053; 0116/5; 0117/1-5; 0120; 0130; 0131/1; 0132; 0133/3-6; 0134; 0143; 0144; 0148; 0149; 0165/5	
6 KE (nádasok)	Balatonszemes 070/1; 073/1,2; 075/1; 076/2 Balatonlelle 068/2-6; 0165/1; 0166; 0196/18,19,41,47,50,56,59,65,70,71,73,75,	
7 KE (nedves gyepek)	Balatonszemes 059/11-62; 061/17-21,38-47; 068/1,6; 070/1,9 Balatonlelle 0165/1; 0189; 0196/2-4,6-16,25,27,29,32,34-36,63,77,79,81 Látrány 060; 062; 0132; 0133/3-13; 0134; 0138; 0141/1; 0143; 0155/1,3; 0157; 0166/1-3	
8 KE (száraz és félszáraz gyepek)	Balatonlelle 063; 079; 081; 0187; 0196/29-32 Balatonszemes 059/4-7,10,54-57,60, 62; 066/2; 067; 070/1,9; 075/1-2; 079 Látrány 053; 055; 057; 058	
9 KE (telephelyek)	Balatonlelle 0165/1; 0166	
10 KE (illegális szántók)	Balatonlelle 0182/3,18; 0186/40 Látrány 063b; 070/10b; 0120/9a; 0126/1; 0128a	

3.2.5.2. Kezelési egységek térképe

2.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A Látrányi puszta (HUDD20058) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, tehát a tervezési területre alapvetően a 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet az irányadó.

A tervezési terület 100 %-ban az Országos ökológiai hálózat része, magterület övezetben.

A tervezési terület nagyobb részt magántulajdonban van, de önkormányzati és állami tulajdon is jelen van a tervezési területen, az alábbiak szerint.

Tulajdonosi csoport/ kezelő	Tervezési terület %-a
Magántulajdon	70
Magyar Állam/BfNPI	5
Önkormányzati tulajdon	2
Magyar állam/BH Nonprofit ZRT	20
Magyar Állam/DD VIZIG	3
Összesen:	100

A kezelési javaslatok során mindezeket a körülményeket kell figyelembe venni.

2.3.1. Agrártámogatások

Az Uniós csatlakozást követően hazánk támogatási rendszere a többi tagállaméhoz harmonizáltan alakult ki. Ez vonatkozik a Natura 2000 területekre is.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

A tervezési területen a jelenleg elérhető mezőgazdasági támogatások úgy tűnik nem elég vonzóak, illetve nem elégségesek ahhoz, hogy az évtizedek óta kezeletlen területeken elvégezzék a szükséges rekonstrukciókat és újra művelésbe vonják azokat. Megoldást jelentene – önállóan, vagy a meglévő Natura 2000 támogatást kiegészítve – egy olyan támogatási forma, ami lehetővé tenné, illetve segítené a leromlott gyepterületek rekonstrukcióját, finanszírozná az első évek gazdaságtalan termelését.

A gyepterületek kezelése szempontjából további lehetőséget teremtenének az állatállomány fejlesztését célzó támogatások. A tervezési területen elsősorban a birka és a szarvasmarha létszám növekedése teremtené meg a mezőgazdasági hasznosítás igényét.

2.3.1. Pályázatok

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság jelenleg az alábbi projektben vesz részt (partnerekkel) amelyeknek van a Látrányi puszta Natura 2000 területre is relevanciája:

Pályázat neve	Azonosító	Részvételünk
Közösségi jelentőségű és védett állatfajok felmérése Vas, Zala és Somogy megye Natura területein	SH/4/12 (Svájci Alap)	Partner

A program 2012-2015 között a Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein, mintegy 90 közösségi jelentőségű állatfajának monitorozását végzi (denevérek, hüllők, kételtűek, szitakötők, lepkék és xilofág bogarak köréből). A célterületek között a tervezési terület is szerepel.

Tervezett természetvédelmi jelentőséggel (is) bíró pályázatok:

Élőhelyvédelem, és helyreállítás a Kis-Balaton medence és a Nyugat- Külső-Somogy kistájakon – KEHOP 2014-2020

Tervezett tevékenység: területvásárlás, kezelés és élőhely rekonstrukció a Látrányi puszta területén.

2.3.2. Egyéb

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

A tervezési munka során a kommunikáció céljaihoz kerültek megválasztásra az egyes célcsoportok elérésére alkalmas kommunikációs elemek.

Ezek alkalmazása, megvalósítása a projekt során a fenntartási terv készültségi fázisaihoz igazodott, figyelembe véve a 43/2012 (V.3.) VM rendeletet. Egy-egy kommunikációs cél megvalósulását többféle elem tette lehetővé.

A kommunikációs munka alapját egy honlap képezte, amely 11 db Natura 2000 terület fenntartási terv készítési projekt honlapja. Ezen keresztül elérhetővé vált minden fontos információ és tervanyag. A kiküldött postai és elektronikus levelek, önkormányzati közlemények és újságcikkek mind tartalmazták a honlap elérhetőségét. A fórumok tapasztalatai alapján elmondható, hogy az informatív és felhasználóbarát honlapot számos érintett felkereste.

A felhasznált kommunikációs elemek táblázatos formában kerülnek bemutatásra.

Kommunikációs eszközök és rövid jellemzésük	Érintett célcsoportok	Kommunikációs eszköz funkciói						Igazoló dokumentum
		A Natura 2000 hálózat bemutatása	A tervezési folyamat bemutatása	Információk egyeztetése, kérése	Fenntartási terv véleményezése	Fejlesztési igények felmérése	Konkrét kérdések tisztázása	
Terepbejárás: a terület HRSZ-es térképi áttekintése formájában valósult meg, a terepi munkának nem kedvező időjárási körülmények miatt. A résztvevők száma 6 fő volt.	- tulajdonosok - gazdálkodók - vadásztársaságok			X		X	X	jegyzőkönyv / jelenléti ív és emlékeztető
Falu- és gazdafórum: a tervezési terület központi településén került megtartásra, minden címlistán szereplő érintett meghívásával. A résztvevők száma 6 fő volt.	- tulajdonosok - gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - falugazdászok és agrárkamarai tanácsadók - vadásztársaságok	X	X		X	X	X	meghívó, jelenléti ív és emlékeztető
Önkormányzati közzététel: Hirdetmény a tervezésről, és fórum meghívók közzététele valósult meg az érintett településeken (3 db)	- gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - lakosság		X		X			önkormányzati igazolás/fénykép /printscreen az internetes közzétételről
Honlap: <i>natura2000.balatonregion.hu</i> 11 db önálló Natura 2000 terület közös honlapja. Tájékoztató, dokumentum megosztó és véleményezési funkciók együttes betöltése. Az egyeztetési tervanyagok közzétételének leghatékonyabb módjának ez az eszköz bizonyult.	- tulajdonosok - gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - lakosság - falugazdászok és agrárkamarai tanácsadók - gazdakörök - vadásztársaságok - állami szervezetek	X	X	X	X	X		internetes elérhetőség, honlap címe
Küldött postai levél, e-mail:	- tulajdonosok	X	X	X	X	X		levélről másolat,

Kommunikációs eszközök és rövid jellemzésük	Érintett célcsoportok	Kommunikációs eszköz funkciói						Igazoló dokumentum
		A Natura 2000 hálózat bemutatása	A tervezési folyamat bemutatása	Információk egyeztetése, kérése	Fenntartási terv véleményezése	Fejlesztési igények felmérése	Konkrét kérdések tisztázása	
Önkormányzatok, falugazd., agrárkamara, állami. sz. e-mailés tájékoztatása, valamint az önkormányzatoktól kapott tulajdonosi adatok alapján a tulajdonosok nagy részének levélben történő értesítése történt meg. A levél mellé minden esetben kitöltendő, visszaküldendő kérdőív került megküldésre. Összesen 17 db postai levél és 12 db e-mail került kiküldésre	- gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - lakosság - falugazdászok és agrárkamarai tanácsadók - gazdakörök - vadásztársaságok - állami szakmai szervezetek							kinyomtatott e-mail, kinyomtatott kérdőív
Nyomtatott ismertető: A tervezés folyamatát és tapasztalatait bemutató színes kiadvány készült 11 db területre közösen, 400 példányban.	- gazdálkodók - falugazdászok és agrárkamarai tanácsadók - gazdakörök - vadásztársaságok	X					X	az ismertető egy példánya
Sajtó megjelenés: A Balaton térségében ismert és népszerű, Balatoni futár c. havi magazinban jelent meg egy ½ és egy egész oldalas cikk a tervezésről.	- tulajdonosok - gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - lakosság - falugazdászok és agrárkamarai tanácsadók - gazdakörök - vadásztársaságok - áll. szervezetek	X	X	X	X	X	X	újságcikkek másolata

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

A kommunikáció címzettjei területi illetékesség szerint kerültek összegyűjtésre. Az érintett önkormányzati szakemberekkel történő kapcsolatfelvétel kulcsfontosságúnak tekinthető. Helyismeretük és a rendelkezésre álló adataik alapján segítették a tervezést, további érintetteket javasoltak, hirdetmény és értesítők formájában tájékoztatták a lakosságot, illetve helyet biztosítottak a fórumok lebonyolítására.

Célcsoport	Szervezet neve
Önkormányzat(ok)	Látrány Község Önkormányzata
	Balatonlelle Város Önkormányzata
	Balatonszemes Község Önkormányzata
Civil szervezetek (helyi önkormányzat javaslata alapján)	Földtulajdonosok és Természetbarátok Látrányi Vadászegyesülete
	Szólád földtulajdonosi, vadászati közösség
	Dél-balatoni Borút Egyesület
	Nők a Balatonért Egyesület
LEDAER akciócsoportok	Balatonyöngye Vidékfejlesztési Egyesület, Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
Falugazdász(ok)	Takács László
Magyar Agrárgazdasági Kamarai tanácsadók	Schádl Szilárd
Állami szféra (szakmai szervezetek, hatóságok)	Somogy Megyei Kormányhivatal, Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítészeti Iroda
	Somogy Megyei Kormányhivatal, Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság
	Somogy Megyei Kormányhivatal, Erdészeti Igazgatóság
	Somogy Megyei Kormányhivatal, Földművelési Igazgatósága
	Somogy Megyei Kormányhivatal, Élelmiszer.bizt. és Állategészségügyi Igazgatóság
	Somogy Megyei Kormányhivatal, Földhivatal
	Somogy Megyei Kormányhivatal, Közlekedési Felügyelőség
	MVH Somogy Megyei Kirendeltsége
	Pécsi Bányakapitányság
	Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
	Nemzeti Földalapkezelő Szervezet Somogy M. Területi Irodája
	Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
	Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
	Észak-Somogyi Vízi Társulat
	Somogy Megyei Önkormányzat
	Tulajdonosok, gazdálkodók, vagyonkezelők
Udvaros Zoltán	
Dr. Gombos Sándor	
Dr. Récsey Szilárd	

Célcsoport	Szervezet neve
	Dr. Irsai-Mehwert Olivér
	Sztankovszkyné Póczik Katalin
	Bujdosó Pál
	Fehér István
	Bellosevich Miklósné
	Pongráczné Dr. Csorba Éva
	Kuczogi Rudolf
	Nagy Mária
	Konyári János
	Kelemen Judit
	Somogyi Lászlóné
	Némethy László István
	Dr. Szabó László
	Dr. Hódyné Dr. Kálóczi Eszter
	Kiss Zsuzsanna
	Pasztusics László
	Simó Zsolt

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

A táblázat a terv szempontjából hangsúlyos véleményeket, és azok beépítésének, illetve be nem építésének indokát tartalmazza. Az összes beérkezett vélemény az 1. sz. mellékletben található.

Véleményező	Vélemény	Intézkedés/ Válasz
SMKH Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítési Iroda	Javaslom a Natura 200 területek magterület – puffer terület és ökológiai folyosó rendszer szemléletben történő felülvizsgálatát, azaz ne fordulhasson elő olyan magterület, amely védelmi övezet nélkül került kijelölésre és oltalom alá helyezésre. Az ilyen magterületek megszüntetése, vagy védelmi övezettel történő körbevétele jogos szakmai igényként merül fel (különösen, amikor közvetlenül belterületi határ mellett került kijelölésre e képen magterület.). Továbbá fontos szempontnak tartom, hogy a Natura 2000 területek és a műszaki infrastruktúra fejlesztések ellentmondásai legkésőbb ezen felülvizsgálatban, de leginkább a felülvizsgálat alatt lévő területrendezési tervekben feloldásra kerüljenek.	A Natura területek nem a NÖH szempontok szerint lettek kijelölve. A jelen tervezésnek nem feladata a kijelölések felülvizsgálata. Fontos lesz a TRT-ben a Natura fenntartási terv figyelembe vétele.
Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ	Részletes tájékoztatást adott, hogy mely Natura 2000 területek határosak országos közutakkal. 5. o. A 13 db jelölő faj közül 7 hiányzik a felsorolásból. E 7	A terv 1.4.2. pontjában csupán a A-C populációs értékkel szereplő fajokat kell szerepeltetni, a D-vel jelölteket nem. Ezekkel kapcsolatos információk a megalapozó dokumentációban szerepelnek. A szükséges pontosításokat megtettük.

Véleményező	Vélemény	Intézkedés/ Válasz
	<p>faj közül a Cucujus cinnaberinus a tervben sehol sem fordul elő, így védelmének célja sem része a tervnek, ami alapvető hiányosság. A 6 másik faj legalább a 11. oldalon, a kezelési célok közt említésre kerül.</p> <p>8. o.</p> <p>A D01.02 sorban pontosítandó, hogy az M7 autópálya a Natura 2000 területen kívül található, továbbá a területen nem haladnak át mellékutak, viszont áthalad a 67 sz. főút.</p> <p>9. o.</p> <p>A J03.02 sorban pontosítandó, hogy az M7 autópálya nem kettészeli a területet, hanem a Natura 2000 terület két részterülete az M7 autópálya két oldalán helyezkedik el.</p>	
Balatonlelle Önkormányzata	Részletes tájékoztatást adott a településhez tartozó ingatlanok használatáról, illetve érintetteket javasolt a tervezési munka kapcsán.	A kapott információk a megalapozó tanulmány készítése során figyelembevételre kerültek. Nem érkezett visszajelzés a fenntartási tervanyagot illetően.
Balatonszemes Önkormányzata	Tájékoztatást adott arról, hogy a településhez tartozó Natura 2000 területek esetében számos a vidéki tulajdonosok száma, akik a kárpótlás során, befektetési céllal vették a területet. Jelenleg a Natura 2000 miatt nem tudnak vele mit kezdeni, mivel befektetési elképzeléseik nem a számtó, legelő, vagy nádas művelési módokkal függtek össze. Az önkormányzat települési komposztáló telepet tervezett, de a Natura 2000 miatt ez sem kapott engedélyt.	A kapott információk a megalapozó tanulmány készítése során figyelembevételre kerültek. Nem érkezett visszajelzés a fenntartási tervanyagot illetően.
Látrány Önkormányzata	„Az Önök által mellékelt lista alapján a látrányi Natura 2000 területeket áttekintettük. A jellemző hasznosítási módok között szerepel a szántóként, legelőként való hasznosítás. Sajnos jellemző, hogy bizonyos területeket személtlerakásra használnak. A tulajdoni viszonyok tekintetében a közel 200 db tulajdoni lap átnézésével megállapítottuk, hogy a felsorolt területek közül mintegy 75 db van állami tulajdonban, 40db a Látrányi Önkormányzat tulajdona, a fennmaradó területek pedig magántulajdonban vannak. A magántulajdonban levő területek jelentős része egy család tulajdonát képezi.”	A kapott információk a megalapozó tanulmány készítése során figyelembevételre kerültek. Nem érkezett visszajelzés a fenntartási tervanyagot illetően.
Dr. Gombos Sándor, tulajdonos	Fórum hozzászólás: Bevezetőjében elmondta, hogy helytelen, hogy a Látrányi-pusztában a legeltetés tiltásával leromlanak a területek, és nagy környezeti kár keletkezik. Évtizedekkel ezelőtt a terület sokkal szebb, és rendezettebb volt. Konszenzusra kellene ebben jutni a természetvédelmi és a mezőgazdasági szakembereknek. Továbbá fontos lenne a vízügyi	A tisztító kaszálás időpontjára vonatkozó javaslatot elfogadjuk, beépítésre került. A fenntartási terv nem korlátozza a legeltetést, ellenkezőleg, a rendelkezésre álló eszközeivel kiemelten támogatja.

Véleményező	Vélemény	Intézkedés/ Válasz
	<p>társulásokra hatni, hogy végezzék el a munkájukat, mert nem működnek megfelelően a felszíni vizek elvezetését szolgáló csatornák. Emellett kiemelte, hogy mivel a Látrányi-pusztai vadászterület is, amimíatt olyan szabályok kellenek, amelyek nem lehetetlenítik el a vadászatot. A jelenlegi szabályok (pl. ólomsörét tiltása) nem megfelelők.</p> <p>A fajokkal kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy az akácot – mivel hazai állománya jelentős, és kormányprogram szinten is figyelmet kap – nem lehet özönfajnak tekinteni.</p> <p>Felvetette, hogy a tisztító kaszálás időkorlátját célszerű lenne október 1-nél korábbi időpontra tenni.</p>	<p>Az említett vadászati korlátozások nem a tervezési terület miatt állnak fenn, ezért a terv nem tartalmaz ilyen korlátozást.</p>
Dr. Récsei Szilárd, tulajdonos	<p>Fórum hozzászólás: Érdeklődött, hogy a HRSZ lista bővítésére/szűkítésére van-e lehetőség, illetve hogy az ilyen igényeket hol lehet jelezni?</p>	<p>A Natura 2000 területek nem változhatnak.</p>
Udvaros Zoltán tulajdonos, gazdálkodó	<p>Fórum hozzászólás: A legeltetés tiltása miatt folyamatosan romlik a környezet állapota. Felhívta a figyelmet arra, hogy a vadászat korlátozása miatt a nyári lúd jelentős károkat okoz a kelő vetésekben, tavasszal. A kötelezően előírt acélsörét tönkretesz a fegyvereket, így nem lehet kiadni a területet. Az elmaradó vadászat miatt ez a probléma fokozódik. Kiemelte továbbá az illegális hulladéklerakások és kábel égetések problémáját.</p> <p>Elmondta, hogy ismeretei szerint a Natura 2000 gyéptámogatást eddig nem igényelték, mivel a területek tulajdonviszonya osztatlan közös.</p>	<p>A fenntartási terv nem korlátozza a legeltetést, ellenkezőleg, a rendelkezésre álló eszközeivel kiemelten támogatja.</p> <p>Az említett vadászati korlátozások nem a tervezési terület miatt állnak fenn, ezért a terv nem tartalmaz ilyen korlátozást.</p>